

[Mølgaard]

mange bemyndigelser til ministeren vil vi fra retsforbundets side ikke underkende, at lovforslaget indebærer visse fremskridt. Uden at gå i dybden, om jeg så må sige, skal jeg tilkendegive, at vi vil overveje vores stilling til lovforslaget ved tredje behandling, også afhængigt af ændringsforslagenes skæbne.

Jeg vil dog allerede nu fastslå, at vi føler, det er for dårligt, at man vil jage dette lovforslag igennem tinget nu uden afklaring af helheden vedrørende den fremtidige forvaltning af undergrundens værdier. Skattesiden er jo ikke afklaret endnu.

Jeg skal vende tilbage til dette spørgsmål, men straks indskyde, at også vi føler frygt over for, om energiforsyningssikkerheden for det danske samfund nu også klares optimalt ad dette aftalesæts og lovforslagssæts vej. Ja, ikke alene nærer vi frygt over for det, vi føler ærlig talt en vished for, at det ikke er tilfældet.

Vi deler i øvrigt ganske den vurdering, som tidligere ordførere har været inde på, nemlig at der er udsigt til stribevis af voldgiftssager. Dermed kan Juristforbundet og jurastuderende måske nok erklære sig tilfredse – de har de bedst tænkelige beskæftigelsesudsigter i det fag – men er det godt for samfundet? Mon ikke denne værdifulde arbejdskraft kunne anvendes bedre til at gøre retssystemet sikrere for borgerne og sagsbehandlingen i administrationen og ved retterlige kortere?

og så til skatten. Vi har ønsket en afklaring af skatsspørgsmålet allerede nu. Vi finder det uforsvarligt ikke at have klarhed derom. Vi erkender, at ministeren har løftet en flig for, hvad det er man har tænkt sig fra regeringens side, i udvalgsrapporter, hvoraf dele er optrykt i betænkningen. Men der er for stor uklarhed derom, og der er ganske åbenbart behov for, at regeringen tænker sig grundigere om vedrørende, hvordan denne skat skal indrettes, for det tyder jo på, at man tænker sædvanlig skattetænkning, nemlig tænker på et sædvanligt indkomst- eller overskudsbeskatnings- eller selskabsbeskatningssystem. Ja men har vi da ikke allerede rigeligt med dårlige erfaringer med noget sådant på alle mulige andre af samfundets områder? Hvorfor dog ikke bryde med vane-tænkningen og konstruere et helt andet skattesystem, en mulighedsbeskatning, en undergrundsskyld? Den skal arealenhed for areal-

enhed sættes i relation til udbyttelighederne ved koncessionen, dvs. sættes i relation til geologernes udsagn om tænkelig oliemængde, sandsynlig tilgængelighed og den placering, feltet har, så også større eller mindre transportomkostninger regnes med, når overskudsmulighederne vurderes. Beliggenhedsværdien, kalder man det i traditionel grundskyldssammenhæng.

Den takt, hvori oppumpning tillades i koncessionen, hører selvfølgelig også med i vurderingen af overskudsmuligheden, for den må jo sættes sådan i koncessionen, at mest muligt af olien i det enkelte felt kommer op. Det gør den jo ikke ved et alt for forceret oppumpningstempo, som privatdrift uden koncessionsregulering vil kunne tilsiige.

Vi ønsker et sådant skattesystem, og jeg skal heller ikke her forsømme lejligheden til meget, meget alvorligt at henstille til regeringen, at den overvejer et sådant system alvorligt. Vi vil i givet fald støtte det, og havde vi garanti for et sådant system, ville vi nok også være mindre tøvende over for det lovforslag, vi her har til behandling.

Ved et sådant skattesystem ville samfundet få fuld gevinst af den undergrund, der både moralsk og juridisk tilhører samfundet eller os alle, og de, der ejer og laver hullerne i jorden eller havbunden, ville få mulighed for en rimelig forrentning af investeringen. Er disse selskaber dygtige, får de en god forretning; fumler de i det, får de en mindre god forretning. Ja men er det simpelt hen ikke det rimeligste og effektiveste skattesystem, der overhovedet tænkes kan? Regeringen bør overveje en sådan grundskyld på undergrundens ressourcer. Vi håber meget, at et sådant skattesystem kan gøres generelt virkende også for de områder, den nuværende koncessionshaver beholder, og at man kan få de fornødne oplysninger om disse felter til en objektiv skatteansættelse, som der jo bliver tale om med et system som det, jeg skitserer.

Jeg skal til sidst sige, at de allerfleste ændringsforslag støtter vi. De begrænser bemyndigelsessystemet, øger demokratiet, den parlamentariske kontrol, og tager skridt til ligeligere behandling af alle mulige nutidige og fremtidige koncessionshavere.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):